

NEDJELJNI Jutarnji

ZAGREB ■ 16. lipnja 2019. ■ broj 7482 ■ Cijena 10 kuna
1,50 € DEUTSCHLAND ■ 1,60 € OSTERREICH ■ 3,20 SFR SCHWEIZ ■ 2,50 KM BIH ■ 1,70 € SLOVENIJA

ISABS Conference on Forensic and Anthropologic Genetics and Mayo Clinic Lectures in Individualized Medicine

www.isabs.net
Le Meridien Lav Hotel, Split
17.-22. lipnja 2019.

SVJETSKI SPEKTAKL ZNANOSTI U SPLITU

Znanstvenici i liječnici okupit će se na 11. kongresu forenzičke i antropološke genetike te predavanjima o personaliziranoj medicini Klinike Mayo

Četvero dobitnika prestižne Nobelove nagrade te šeststotinjak uglednih znanstvenika i liječnika iz vodećih svjetskih znanstvenih institucija okupit će se od 17. do 22. lipnja u Splitu na 11. kongresu forenzičke i antropološke genetike te predavanjima o preciznoj medicini Klinike Mayo (engl. 11th ISABS Conference on Forensic and Anthropologic Genetics and Mayo Clinic Lectures in Individualized Medicine). Glavne teme ovogodišnjeg kongresa, koji organiziraju Među-

narodno društvo primijenjenih bioloških znanosti (ISABS), Specijalna bolnica "Sv. Katarina" i jedna od vodećih američkih bolnica, Klinika Mayo, u suradnji s Američkom akademijom za forenzičke znanosti, bit će personalizirana i regenerativna medicina, farmakogenomika, molekularna dijagnostika, terapija matičnim stanicama, genska i stanična terapija, epigenetika, mikrobiom, genetika karcinoma, imunoterapija, forenzička i antropološka genetika te analize drevne DNK.

Svojim sudjelovanjem te predavanjima ovaj važan kongres dodatno će uveličati dobitnici Nobelove nagrade - prof. dr. Paul Modrich sa Sveučilišta Duke, prof. dr. Avram Hershko s Izraelskog instituta za tehnologiju, prof. dr. Robert Huber s Biokemijskog instituta Max Planck te prof. dr. Ada Yonath s Instituta za znanost Weizmann. Nobelovci će u jednosatnoj emisiji pod nazivom "Nobel Spirit" na kongresu raspravljati o budućnosti medicine.

→ nastavak na sljedećoj stranici

2 ISABS Conference on Forensic and Anthropologic Genetics and

NOBEL SPIRIT
 Dobitnici Nobelove nagrade će, kao što je to već tradicija, u jednosatnoj emisiji raspravljati o budućnosti medicine

- ISABS-ovi kongresi se ubrajaju među najznačajnije znanstvene događaje i snažno pozicioniraju Republiku Hrvatsku u svijetu. Sudjelovanje dobitnika Nobelove nagrade i vodećih svjetskih znanstvenika predstavljaju trajnu inspiraciju mladim kolegama sa svih kontinenta, a posebno me raduje što će se tijekom kongresa prikazati najnoviji iskoraci i dosad neobjavljeni rezultati iz područja personalizirane medicine te forenzičke i antropološke genetike - istaknuo je Dragan Primorac, predsjednik i jedan od osnivača ISABS-a te ugledni hrvatski znanstvenik s međunarodnom karijerom i postignućima. Naime, u kliničkom dijelu kongresa glavna će tema biti personalizirana ili, kako se odnedavno sve

su sudjelovati "otac" farmakogenomike prof. dr. Richard Weinshilbom, kao i otac mezenhimalnih matičnih stanica prof. dr. Arnold Caplan. U Splitu će nastupiti i direktor najvećeg svjetskog centra za personaliziranu medicinu smještenog pri Klinici Mayo prof. dr. Keith Stewart, zatim prof. dr. Manolis Kellis s MIT-ja, koji je prvi ukazao na značaj nekodirajućih dijelova genoma u nastanku bolesti, te vodeći svjetski forenzičar, prof. dr. Henry Lee.

Oni i mnogi drugi prezentirat će najnovije spoznaje iz područja epigenomike, stanične, genske i imunoterapije, regenerativne medicine, farmakogenomike, mikrobioma, forenzičke i antropološke genetike i glikomike. Dodatno,

“
ISABS-ovi kongresi snažno pozicioniraju Hrvatsku u svijetu. Na ovom će se prikazati najnoviji iskoraci u personaliziranoj medicini te forenzičkoj i antropološkoj genetici, kaže Dragan Primorac

jedna cijela sekcija bit će posvećena ulozi glikana u nastanku bolesti i starenju.

Naime, prije nekoliko godina američke su nacionalne akademije donijele važan strateški dokument prema kojemu su glikani važni za razumijevanje glavnih bolesti te

su počele ulagati stotine milijuna dolara u razvoj glikomike. Baš je zato iznimno velika stvar da je vodeći svjetski laboratorij za visokoprototičnu glikomiku u Zagrebu. Istraživački laboratorij tvrtke Genos je kroz europske istraživačke projekte u kojima sudjeluju veliki

međunarodni konzorciji, analizirao više glikana od svih drugih laboratorija u svijetu zajedno te u svojoj bazi podataka ima više od 80.000 glikoma.

PRIJE 150.000 GODINA

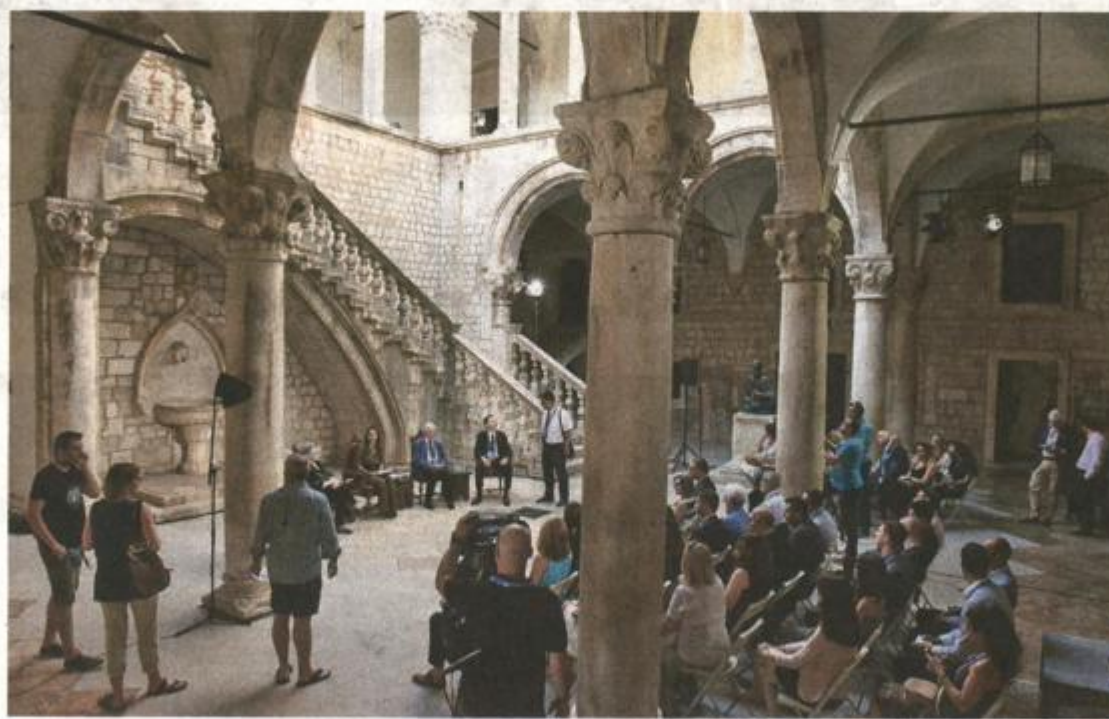
U sekciji za antropologiju obradit će se teme poput genetičkih dokaza interakcije anatomske moderne čovjeka i neandertalca te DNK rekonstrukcije kretanja prvih Homo sapiensa koji su napustili Afriku prije 150.000 godina. Nadalje, Američka akademija za forenzičke znanosti i ISABS organiziraju i posebnu sekciju posvećenu forenzici tijekom koje će se obraditi postupak rekonstrukcije mjesta događaja, kao i prezentacija rezultata forenzičke istrage na sudu. U radu ove sekcije sudjelovat će niz američkih sudaca i forenzičara.

Nastavno na nju Akademija pravnih znanosti Hrvatske i Hrvatska udruga sudaca organizirat će predavanja posvećena kaznenopravnom aspektu DNK analize u Hrvatskoj, kao i analizi DNK s građansko-pravnog aspekta u RH.

MEDICINSKA GENETIKA

Uz sve navedeno, treba reći i kako će se dan prije 11. ISABS-ova kongresa održati godišnji skup Hrvatskog društva za humanu genetiku, koji će biti posvećen novostima u medicinskoj genetici.

Uz organizatore, Međunarodno društvo primijenjenih bioloških znanosti, Specijalnu bolnicu "Sv. Katarina" i Kliniku Mayo, u organizaciji ovogodišnjeg kongresa sudjelovali su i sveučilišta Pennsylvania State, George Washington i New Haven te Sveučilište u Splitu, Institut za antropologiju, Genos, Hrvatsko društvo za humanu genetiku, Hrvatski klaster konkurentnosti personalizirane medicine, Hrvatsko društvo za preciznu (personaliziranu) medicinu te niz drugih institucija. Skup se tradicionalno održava pod pokroviteljstvom Razreda za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a partneri događaja su Philips, Hrvatska liječnička komora i Hrvatska turistička zajednica.

POSEBNE NAGRADE

ISABS Future Scientist i Young Investigator

Tijekom kongresa najboljim će srednjoškolcima, čije su radove ocjenjivali predavači ISABS-a, biti uručena nagrada pod nazivom The ISABS Future Scientist. Riječ je o zajedničkom projektu Međunarodnog društva primijenjenih bioloških znanosti, Ministarstva znanosti i obrazovanja RH te Agencije za odgoj i obrazovanje. Također, mladim znanstvenicima čija su postignuća obilježila 2019. bit će uručene tri posebne nagrade pod nazivom Young Investigator. Uz sve to, Hrvatska liječnička komora kao jedan od partnera kongresa u Splitu sponzorirat će sudjelovanje 12 najizvrsnijih studenata sa svih četiriju medicinskih fakulteta u Hrvatskoj.

Američka klinika Mayo partner je ISABS-a od 2003. godine, a ove godine održava i izuzetno zanimljiv tečaj iz epigenomike koji je jedinstven u Europi. Među brojnim temama posebno su važna izlaganja kojima će se rasvijetliti uloga epigenomike u nastanku bolesti, posebice karcinoma. Tečaj vode svjetski priznati znanstvenici i profesori s klinike Mayo Keith D. Robertson i Tamas Ordog

češće naziva, precizna medicina. Riječ je o konceptu koji se temelji na poznavanju i razumijevanju procesa na molekularnoj razini, što je ključno i u osmišljavanju terapijskog postupka. Drugim riječima, analizom genoma dobivaju se informacije koje mogu biti važne za prevenciju nastanka bolesti te u ranoj dijagnostici, ali i pri odabiru optimalnog liječenja i praćenja učinkovitosti terapije. Precizna medicina zapravo se vodi ključnim sloganom "Prava terapija za pravog pacijenta u pravo vrijeme", a posebno je značajna upravo u farmakogenomici.

NAJNOVIJE SPOZNAJE

Treba dodati i kako će na kongre-